

Ahmet Esad BERKTAŞ

VERİ HUKUKU

Kişisel Verilerin Korunması Hukuku

Veri Yönetişimi Hukuku

Veri Piyasaları Hukuku

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
-------------	-----

BİRİNCİ BÖLÜM VERİ HUKUKUNA GİRİŞ

§ 1. Veri Kavramı Üzerine	1
§ 2. Avrupa Birliği'nin Dijital Alana Yönelik Hukuk Politikasına İlişkin Genel Bilgiler	9
I. Dijital Strateji	9
II. Veri Stratejisi	11
III. Veri Stratejisi 2025	12
1. Stratejinin Gerekçesi ve Kapsamı	12
2. Veri Birliği Stratejisi'nin Üç Ana Direği	13
3. Temel Düzenleme ve Kavramsal Gelişmeler	14
§ 3. Düzenlemeler Arasındaki İlişki	15

İKİNCİ BÖLÜM VERİ YÖNETİŞİMİ HUKUKU

§ 1. Veri Yasası	20
I. Genel Amaç	20
II. Uygulama Alanı	23
1. Maddi Açıdan Uygulama Alanı	24
2. Kişi ve Yer Bakımından Uygulama Alanı	25
a. Veri alanlarının katılımcıları, akıllı sözleşmeler kullanan uygulamaların sağlayıcıları ve bir	

	anlaşmanın icrası ile bağlantılı olarak başkaları için akıllı sözleşmelerin uygulanmasını içeren ticari, işletme veya mesleki faaliyetleri olan kişiler	26
3.	Veri Koruma Hukukuyla İlişkisi.....	26
4.	Fikri Haklarla Olan İlişkisi	28
5.	Sözleşmeler Hukuku	28
III.	Tanımlar.....	29
1.	Veriye İlişkin Tanımlar.....	29
2.	Ürün ve Hizmetlere İlişkin Tanımlar	30
3.	Kişilere İlişkin Tanımlar	32
IV.	B2B ve B2C İlişkilerinde Veri Paylaşımı	35
1.	İstisna Hükümleri ve Yükümlülüklerin Emredici Niteliği	35
2.	Varsayılan Ayar Olarak Verinin Erişilebilirliği (Art. 3)	36
3.	Kullanıcı ve Veri Sahiplerinin Ürün ve Bağlantılı Hizmet Verilerine Erişim ve Bunların Kullanımı Bağlamında Hak ve Yükümlülükleri (Art. 4).....	41
a.	Erişim Talebi	42
b.	Veri Sahiplerinin Yetkileri.....	45
c.	Veri Kullanım/Lisans Sözleşmeleri.....	48
4.	Veriyi Üçüncü Kişilerle Paylaşma Hakkı (Art. 5).....	51
5.	Veri Alıcısının Yükümlülükleri (Art. 6)	54
6.	Veri Sahibi ile Veri Alıcısı Arasındaki İlişki (Art. 8).....	55
7.	Haksız Şartlar.....	58
a.	Teşebbüsler Arasında Haksız Şartlara İlişkin Düzenlemeler (Art. 13)	59
b.	Sözleşmeler Hukuku Açısından Değerlendirme.....	62
V.	Veri İşleme Hizmetleri Sağlayıcıları Arasında Değişim.....	64
1.	Müşteriye Sunulan İmkanlar.....	66
2.	Uygulama Alanı.....	66
3.	Geçiş Engellerinin Kaldırılması (Art. 23).....	68

4. Bulut Müşterileri İçin Sözleşmesel Geçiş İmkanları (Art. 25)	69
5. Bilgilendirme Yükümlülükleri (Art. 26)	70
6. İyi Niyetle Hareket Etme Yükümlülüğü (Art. 27).....	70
7. Teknik Yükümlülükler (Art. 30)	70
VI. Kişisel Olmayan Veriye Hukuka Aykırı Uluslararası Devlet Erişimi ve Aktarım	71
VII. Birlikte Çalışabilirlik (Interoperability)	72
1. Veri Alanlarına İlişkin Yasal Gereksinimler	73
2. Veri İşleme Hizmetlerine İlişkin Yasal Gereksinimler	74
a. Birlikte Çalışabilirlik.....	75
b. Taşınabilirlik	75
c. Akıllı Sözleşmelere Yönelik Gereksinimler.....	76
3. Standardizasyon	77
VIII. Yetkili Otorite ve Yaptırımlar	77
1. Yetkili Otorite	77
2. Yaptırımlar	79
§ 2. Veri Yönetişimi Yasası.....	80
I. Genel Amaç.....	80
II. Konu ve Uygulama Alanı.....	83
III. Kamu Otoritelerinin Elinde Bulundurduğu Belirli Veri Kategorilerinin Yeniden Kullanımı	86
1. Genel Bilgiler	86
2. Paylaşım Konu Olan Veriler.....	88
3. Münhasırlık Sözleşmelerinin Yasaklanması.....	89
4. İstisnalar.....	90
5. Yeniden Kullanım Şartları	90
6. Yeniden Kullanım Konu Olan Verilerin Yurtdışına Aktarılması	93
7. Ücret	94
IV. Veri Paylaşımı Hizmetleri Sağlayıcılarına Yönelik Şartlar	95

1. Genel Amaç.....	95
2. Veri Paylaşımı Hizmetleri Sağlayıcıları.....	97
a. Tanım.....	97
b. İstisnalar.....	101
3. Veri Paylaşımı Hizmeti Sunulması İçin Aranılan Şartlar	102
a. Kayıt Süreci.....	102
b. Maddi Faaliyet Şartları.....	105
(i) İşleme Amacı ve İdari Yapı.....	105
(ii) Ticari Şartlar	106
(iii) Meta Verilerin Kullanımı.....	107
(iv) Verinin Formatına İlişkin Düzenlemeler.....	107
(v) Hizmet Şartları	108
(vi) Hizmetin Devamlılığına İlişkin Düzenlemeler	108
(vii) Birlikte Çalışabilirlik (Interoperability)	109
(viii) Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler	109
(ix) İlgili Kişilere Karşı Yükümlülükler	110
(x) Rıza ve Onay Araçları.....	111
4. Denetim	111
V. Kamu Yararına Veri İşleme (Veri Hayırseverliği)	112
1. Giriş	112
2. Ulusal ve Birlik Nezdinde Sicillerin Oluşturulması	113
3. Kayıt Süreci.....	114
4. Tanınmış Veri Hayırseverliği Organizasyonlarının Yükümlülükleri	115
VI. AB Veri İnovasyon Kurulu	116
VII. Uluslararası Erişim ve Uluslararası Aktarım.....	116
§3. Digital Omnibus Regulation: Veri Hukukunda Sadeleşme ve Konsolidasyon Dönemi	118
I. Genel Amaç ve Hukuki Gerekçe.....	118
II. Mevzuatın Sadeleştirilmesi	119
III. Veri Yasası Kapsamında Yapılan Kritik Değişiklikler.....	120

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERİ KORUMA HUKUKU

§ 1. Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Yasal	
Düzenlemelerin Tarihçesi	123
§ 2. Kişisel Verilerin Korunmasının Temel Hak ve Özgürlükler	
(Anayasal) Boyutu	128
I. Anayasal Menfaatler Dengesi	128
II. Veri Üzerinde Mülkiyet Hakkı Mümkün mü?.....	130
§ 3. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Koruma	
Altına Alınan Hukuki Menfaat.....	133
§ 4. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Kapsamına Dair	
Değerlendirmeler	135
I. Kanun'un Kişi Açısından Uygulama Alanı	135
II. Kanun'un Konu Açısından Uygulama Alanı	136
1. Otomatik ya da Kısmen Otomatik Kayıt Sistemleri.....	136
2. Herhangi Bir Veri Kayıt Sisteminin Parçası Olmak	
Kaydıyla Otomatik Olmayan Yollarla Veri İşlenmesi	137
3. Kanun md. 28'e Göre Kısıtlamalar	139
a. Verilerin Gerçek Kişiler Tarafından Tamamen	
Kendisiyle veya Aynı Konutta Yaşayan Aile	
Fertleriyle İlgili Faaliyetler Kapsamında İşlenmesi	141
b. Kişisel Verilerin Millî Savunmayı, Millî Güvenliği,	
Kamu Güvenliğini, Kamu Düzenini, Ekonomik	
Güvenliği, Özel Hayatın Gizliliğini veya Kişilik	
Haklarını İhlal Etmemek ya da Suç Teşkil Etmemek	
Kaydıyla, Sanat, Tarih, Edebiyat veya Bilimsel	
Amaçlarla ya da İfade Özgürlüğü Kapsamında	
İşlenmesi	142
III. Kanun'un Yer Açısından Uygulama Alanı.....	143
§ 5. Tüzük'ün Uygulama Alanı	146
I. Genel Olarak.....	146
II. Mülkîlik İlkesi.....	147

III. Pazar İlkesi.....	149
1. Genel Olarak.....	149
2. Tüzük Art. 3 f. 2 b. a)	150
3. Tüzük Art. 3 f. 2 b. b)	152
IV. AB Veri Koruma Temsilcisi.....	154
§6. Kanun'da Kullanılan Bazı Temel Kavramlar	154
I. Kişisel Veri.....	155
1. Kişi	155
2. Kişi-Eşya Ayrımı.....	156
3. Belirlenebilirlik.....	156
II. Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	166
III. Veri Sorumlusu.....	170
1. Kanun Sistematığı Açısından Veri Sorumlusu Kavramının Önemi.....	170
2. Dış İlişkide Veri Sorumlusunun Belirlenmesi	171
3. Veri Sorumlusunun Belirlenmesinde Esas Alınacak Kıstaslar.....	172
4. Ortak Veri Sorumlusu	177
a. Tüzük Art. 26'da Yer Verilen Düzenleme	178
b. AAD İçtihatlarında Ortak Veri Sorumlusu.....	178
c. Kurul'un 23/12/2021 tarihli ve 2021/1304 sayılı İlke Kararı.....	183
5. Eksiklikler.....	184
IV. Veri İşleyen.....	185
1. Düzenlemelerin Değerlendirilmesi.....	185
2. Veri İşleyenin Tespiti.....	188
§7. Kanun'da Esas Alınan Temel İlkeler.....	191
I. Kişisel Veri İşlenmesinin Kural Olarak Yasak Olması İlkesi.....	191
II. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygunluk	194
1. Hukuka Uygunluk	194
2. Dürüstlük Kurallarına Uygunluk.....	194

III. Amaca Bağlılık İlkesi	196
1. Kanun'da Yer Verilen Düzenleme	196
2. Amaç Değişikliği Sorunu.....	201
3. Tüzük'de Amaç Değişikliği	202
a. Önceki Amaç ile Yeni Amaç Arasındaki Her Türlü Bağlantı	203
b. Verilerin Toplandığı Hal ve Şartlar, Özellikle İlgili Kişi ile Veri Sorumlusu Arasındaki İlişki.....	203
c. Kişisel Verinin Niteliği	204
d. İlgili Kişi Açısından Doğacak Muhtemel Sonuçlar	204
e. Şifreleme ya da Anonim Hale Getirme Gibi İlgili Kişiyi Korumayı İmkânların Varlığı	204
f. Dijital Omnibus Tüzük Taslağı	205
4. Kanun Açısından Değerlendirme.....	205
IV. Şeffaflık İlkesi.....	205
V. Doğru ve Güncel Olma İlkesi.....	207
VI. İşlendikleri Amaçla Sınırlı ve Ölçülü (Asgari Miktarda) Veri İşlenmesi İlkesi	208
§ 8. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	211
I. Açık Rıza.....	212
1. Tanım	212
2. (Açık) Rızanın Hukuki Niteliği.....	214
3. (Açık) Rızanın Açıklanacağı Zaman	217
4. (Açık) Rızanın Asgari İçeriği.....	217
5. (Açık) Rızanın Şekli	218
6. Özgür İrade	220
7. Genel İşlem Şartları Kapsamında Açık Rıza.....	226
8. (Açık) Rızanın Geri Alınması.....	227
9. Çocukların Rızası.....	229
II. Kanun'da Öngörülen Diğer Hukuka Uygunluk Sebepleri.....	230

1. Açık Rıza ile Diğer Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki İlişki.....	231
2. Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak md. 5 f. 2 b. c)	234
a. Menfaatler Dengesinin Somutlaşmış Hali	234
b. Sözleşmesel İlişki	234
c. Birden Çok Sözleşme	235
d. Kanuna Dayalı Taraf Değişikliği	235
e. Nisbilik.....	236
f. Gereklilik Kıtası	237
g. Sözleşmenin Kurulması ve Sözleşmenin Sona Ermesi..	242
3. Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak md. 5 f. 2 b. f)	242
a. Meşru Menfaat	244
b. Zorunluluk	245
c. Menfaat Dengesi/Denge Testi Aşamaları	246
d. Örnekler.....	250
(i) Şirketler Topluluğu.....	250
(ii) Pazarlama/Reklam Faaliyetleri	251
(iii) Veri Güvenliği.....	252
(iv) Sözleşmeye Taraf Olmayan Üçüncü Kişiler	252
(v) Online Sözlük/Online Değerlendirme Siteleri	253
(vi) Aleni verilerin işlenmesi	254
(vii) Yapay Zekâ Algoritmalarının Eğitimi.....	255
§9. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	256
I. Özel Nitelikli Kişisel Veri Kavramı.....	256
II. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları ile Genel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları Arasındaki İlişki	261
III. Özel Nitelikli Kişisel Veri İşleme Şartları.....	263
1. Açık Rıza.....	264
2. Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi	265
3. İlgili Kişinin Alenileştirdiği Kişisel Verilerin, Alenileştirme İradesine Uygun Olarak İşlenmesi.....	265

4. Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması İçin Zorunlu Olması.....	267
5. Kamu Sağlığının Korunması, Koruyucu Hekimlik, Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Bakım Hizmetlerinin Yürütülmesi ile Sağlık Hizmetlerinin Planlanması, Yönetimi ve Finansmanı	268
a. Hükmün Dogmatik Temeli ve Kapsamı.....	268
b. Kamu Sağlığının Korunması.....	269
c. Koruyucu Hekimlik.....	270
d. Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Bakım Hizmetlerinin Yürütülmesi.....	271
e. Sağlık Hizmetlerinin Planlanması, Yönetimi ve Finansmanı	273
f. Sır Saklama Yükümlülüğü Altında Bulunan Kişiler.....	274
g. Yeterli Önlemler ve Veri Güvenliği.....	275
h. Sonuç ve Değerlendirme	276
6. İstihdam, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş ve Sosyal Güvenlik veya Sosyal Hizmetler ile Sosyal Yardım Alanındaki Hukuki Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi İçin Gerekli Olması.....	277
7. Vakıf, Dernek ve Diğer Kâr Amacı Gütmeyen Oluşumlar ..	280
8. Dijital Omnibus Tüzük Taslağı'nda Öngörülen Yeni İşleme Sebepleri	281
§ 10. Kişisel Verilerin Üçüncü Kişilere Aktarılması	282
I. Verilerin Üçüncü Kişiler Tarafından İşlenmesi.....	283
1. Kanun'da Yer Verilen Düzenleme	283
2. Tüzük'te Yer Verilen "Controller" ve "Processor" Ayırımı ..	287
a. Veri Sorumlusu Adına Üçüncü Kişinin Veri İşleyebilmesinin Şartları	287
b. Veri Sorumlusunun ya da Kendisi Adına Veri İşleyen Talimatı Doğrultusunda Veri İşleme Faaliyeti	289
3. Şirket Birleşmeleri.....	289

II. Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarımı	291
1. Amaç.....	291
2. Aktarım Kavramı.....	291
3. Kanun Sistematığının Tüzük ile Mukayesesi.....	294
4. Yeni Muhatap: Veri İşleyen	296
5. Aktarım Şartları.....	297
a. Güvenli Ülke Kararı.....	297
b. Uygun Güvenceler.....	299
(i) Kamu Kurum ve Kuruluşları Arasında Bir İdari Düzenlemenin Varlığı ve Kurulun İzin Vermesi	299
(ii) Bağlayıcı Şirket Kuralları	300
(iii) Standart Sözleşmeler.....	301
(iv) Belgelendirme Mekanizması	308
(v) Taahhütnameler	309
c. Arızı Haller	309
(i) Açık Rıza.....	312
(ii) İlgili Kişi ile Akdedilen Sözleşme	313
(iii) İlgili Kişi Yararına Veri Sorumlusu ve Diğer Bir Gerçek veya Tüzel Kişi Arasında Yapılacak Sözleşme	314
(iv) Önemli Kamu Yararı	314
(v) Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması İçin Kişisel Verilerin Aktarılmasının Gerekli Olması.....	315
(vi) Fiili İmkânsızlık.....	315
(vii) Meşru Menfaati Olan Kişinin Talebi Üzerine Yapılacak Aktarımın, İlgili Mevzuatta Sicile Erişmek İçin Gereken Şartların Sağlanması Kaydıyla, Kamuya veya Meşru Menfaati Bulunan Kişilere Açık Olan Bir Sicilden Yapılması	316
d. F.8 Çerçevesinde İlerleyen Aktarımlar.....	317
§ 11. Uyum (Compliance).....	317

I.	Giriş	317
II.	Uyum Yükümlülüğünün Unsurları.....	318
1.	Uyum Yükümlülüğünün Dayanağı.....	318
2.	Uyum Yükümlülüğünün İçeriği	319
3.	Uyum Noktasında Şirket İçi Sorumluluk.....	320
a.	Yönetim Organı Açısından.....	320
b.	Görevlendirilen Kişi ya da Veri Koruma Görevlisi (DPO) Açısından.....	323
4.	Şirketler Arası Sorumluluk.....	325
5.	Süreç Yönetimi	325
§ 12. İlgili Kişinin Hakları ve Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri ..		327
I.	İlgili Kişinin Hakları	327
1.	Genel Olarak.....	327
2.	Veri Sorumlusuna Başvuru Usulü.....	328
3.	İlgili Kişiyeye Tanınan Haklar	330
a.	Kişisel Veri İşlenip İşlenmediğini Öğrenme Hakkı	330
b.	Kişisel Verileri İşlenmişse Buna İlişkin Bilgi Talep Etme Hakkı	330
c.	Kişisel Verilerin İşlenme Amacını ve Bunların Amacına Uygun Kullanılıp Kullanılmadığını Öğrenme Hakkı.....	335
d.	Yurt İçinde veya Yurt Dışında Kişisel Verilerin Aktarıldığı Üçüncü Kişileri Bilme Hakkı	336
e.	Kişisel Verilerin Eksik veya Yanlış İşlenmiş Olması Halinde Bunların Düzelttilmesini İsteme Hakkı	337
f.	Kişisel Verilerin Silinmesini veya Yok Edilmesini İsteme Hakkı.....	339
(i)	Silme Hakkının Şartları	339
aa.	Silme Hakkının Sonuçları.....	342
(1)	Kavramsal Açıdan.....	342

(2) Veri Sorumlusu Hangi Hallerde, Silme, Yok Etme ya da Anonim Hale Getirme Yöntemini Tercih Etmeli?	343
(3) İstisnalar	346
bb. Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası.....	347
g. Düzeltme ya da Silme veya Anonim Hale Getirme Taleplerinin Üçüncü Kişilere Bildirilmesi Hakkı (Unutulma Hakkı).....	347
h. İtiraz Hakkı.....	352
i. Tazminat Talebi	358
(i) Haksız Fiil.....	358
(ii) İlliyet Bağı.....	359
(iii) Kusur	359
(iv) Zarar	360
(v) GVKT Bağlamında Tazminat Talepleri.....	361
II. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri	362
1. Aydınlatma Yükümlülüğü.....	363
a. Genel Olarak.....	363
b. Mevzuat.....	363
c. Elde Etme	364
d. Aydınlatmanın Usul ve Esasları.....	365
e. Aydınlatmanın İçeriği.....	368
f. İspat.....	371
g. İstisnalar.....	372
h. Kişisel Verilerin Dolaylı Olarak Elde Edilmesi Hali.....	373
(i) Değerlendirme.....	375
2. Uygun Güvenlik Düzeyi.....	376
a. Genel Olarak.....	376
b. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri	380
c. Kişisel Veri Güvenliği Yönetim Sistemleri	381
(i) Genel ilkeler	382
(1) Amaca Bağlılık.....	382

(2) Veri Minimizasyonu.....	383
(3) Şeffaflık.....	383
(ii) İşleme Şartları.....	384
(iii) Yükümlülükler	385
(iv) İlgili kişinin hakları	386
d. Kişisel Veri Yönetim Sisteminin Unsurları.....	386
(i) Veri Güvenliği Konseptinin Oluşturulması.....	387
(ii) Risk Analizi	387
(iii) Sürdürülebilirlik.....	387
e. Güvenliğe İlişkin Yükümlülükler	387
(i) Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı Olarak İşlenmesini Önlemek	388
(ii) Kişisel Verilere Hukuka Aykırı Olarak Erişilmesini Önlemek	389
(iii) Kişisel Verilerin Muhafazasını Sağlamak.....	390
(iv) İhlal Bildirimi Süreci	390
f. Veri İşleyen ile Veri Sorumlusunun Müteselsil Sorumluluğu	391
g. Kurul Kararlarında Teknik ve İdari Tedbirlere Örnekler.....	392
(i) Fiziksel Mekân Güvenliği.....	392
(ii) Erişim Yetkisi, Bilgi Güvenliği.....	392
h. İdari Tedbirler, özellikle Denetim Yükümlülüğü	394
i. Özel Nitelikli Kişisel Verilere Dair Alınması Gereken Tedbirler.....	397
3. Özel nitelikli kişisel verilerin işlendiği, muhafaza edildiği ve/veya erişildiği ortamlar, elektronik ortam ise	398
4. Özel nitelikli kişisel verilerin işlendiği, muhafaza edildiği ve/veya erişildiği ortamlar, fiziksel ortam ise	398
5. Özel nitelikli kişisel veriler aktarılacaksa.....	399
a. Kurula Bildirim Yükümlülüğü (Data Breach Notification)	399

III. Tüzük'e Mahsus Düzenlemeler: Veri Koruma Görevlisi (Data Protection Officer – DPO) ve Veri Güvenliği Etki Analizi (Data Protection Impact Assessment)	403
1. Veri Koruma Görevlisi (Data Protection Officer, Art. 37)..	403
a. Veri Koruma Görevlisi Bulundurma Zorunluluğunun Şartları	404
b. Veri Koruma Görevlisinin Konumu, Hakları ve Yükümlülükleri	405
2. Veri Koruma Etki Analizi	406
a. Genel Olarak.....	406
b. Veri Koruma Etki Analizi Hangi Durumlarda Yaptırılmalıdır?	407
(i) Veri Koruma Etki Analizi'nin (Asgari) İçeriği.....	409
(ii) İşleme Prosedürünün Sistematik Şekilde Tanımı ve İşleme Amaçlarının Belirtilmesi	409
(iii) İşleme Prosedürünün İşleme Amacına Göre Gerekliliği ve Ölçülülüğüne Dair Değerlendirme ..	410
(iv) İlgili Kişilerin Hak ve Hürriyetleri Açısından Risk Değerlendirmesi.....	410
(v) Söz Konusu Risklere Karşı Alınan Önlemler	410
c. Uygulama.....	410
§ 13. Sicil Başvurusu	411
I. Veri Sorumluları Sicilinde Esas Alınan İlkeler	412
1. Sicile Kayıt Yükümlülüğü.....	412
2. Türkiye'de Yerleşik Olmayan Veri Sorumluları Açısından Veri Sorumlusu Temsilcisi Belirleme Zorunluluğu.....	412
3. Kamuya Açıklık.....	413
4. Kişisel Veri İşleme Envanteri, Aydınlatma Yükümlülüğü, Başvuruların Yanıtlanması ve Azami Süre ile Bağlantı	414
II. Sicile Sunulması Gereken Bilgiler	415

1. Veri Sorumlusu ve Varsa Temsilcisinin Kimlik ve Adres Bilgileri.....	415
2. Kişisel Verilerin Hangi Amaçla İşleneceği	415
3. Veri Konusu Kişi Grubu ve Grupları ile Bu Kişilere Ait Veri Kategorileri Hakkındaki Açıklamalar	416
4. Kişisel Verilerin Aktarılabileceği Alıcı veya Alıcı Grupları ve Yabancı Ülkelere Aktarımı Öngörülen Kişisel Veriler	416
5. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin Alınan Tedbirler	417
6. Kişisel Verilerin İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Azami Süre	417
III. Veri Sorumlusu, Temsilcisi ve İrtibat Kişisinin Yükümlülükleri	418
1. Yönetmelikte Kullanılan Kavramlar	418
a. Veri Sorumlusu	418
b. İrtibat Kişisi.....	418
2. Sorumluluğun Kapsamı.....	419
IV. Kurulun İstisna Öngörme Yetkisi	419
§ 14. Kişisel Verileri Koruma Kurumu	421
I. Oluşumu ve Teşkilat Yapısı	421
II. Kurul'un Düzenleyici İşlemleri.....	422
III. Kurul'un Denetleyici İşlemleri.....	424
1. İlgili Kişinin Şikâyeti	424
2. Re'sen Soruşturma	426
3. Veri İhlal Bildirimleri Üzerine Soruşturma.....	426
IV. Kurul Kararları ve Denetimi	428
1. İdari Para Cezaları ve Denetimi	428
2. Disiplin Cezaları ve Denetimi	439
3. Kurul'un Bireysel İşlemleri ve Denetimi	440
4. Kurul Kararlarının Denetimine İlişkin Davalar	441
a. İptal Davaları.....	442
b. Tam Yargı Davaları.....	444

V. Suçlar	446
VI. Güncel Yaklaşımlar	447
1. Bireysel Tazminat Talepleri/Grup Davaları (HMK md. 113)	447
2. Alternatif Denetim Mekanizması Olarak “Regulatory Sandbox”	449
§ 15. Otoritelerle İş Birliği İçinde Öz Denetim Yöntemleri:	
Davranış Kuralları ve Sertifikalar	450
I. Regulated Self-Regulation/Co-Regulation Yöntemi.....	450
II. Davranış Kuralları	453
1. Genel Olarak.....	453
2. Sistematik Açıdan Önemi	454
3. Hazırlama Yetkisi	455
4. Davranış Kurallarının Konusu.....	455
5. Onay Süreci.....	457
6. Davranış Kurallarının Etkisi.....	458
7. Denetim	458
III. Sertifikalar	459
§ 16. Veri Koruma Hukuku Açısından Güncel Teknolojiler	460
I. Cloud Computing	460
1. Genel Olarak.....	460
2. Tarafların Hak ve Yükümlülükleri.....	462
3. Veri İşleme Faaliyetinin Hukuki Dayanağı.....	463
II. Çerez (Cookie) Kullanımı	465
1. Çerezler Hakkında Genel Bilgiler.....	465
2. Veri Koruma Hukuku Açısından Değerlendirme.....	466
a. Kişisel Veri Niteliği	467
b. Çerez Kullanımının Hukuki Dayanağı.....	467
III. Davranışsal Reklam; Özellikle Real Time Bidding	475
1. Genel Olarak.....	475
2. Sürece Dâhil Olan Aktörler ve İşlevleri	476

3. Veri Koruma Hukuku Açısından Değerlendirme.....	477
IV. Big Data Uygulamaları.....	479
1. Büyük Veri Nedir?.....	479
2. Veri Koruma Hukuku Açısından Sorunlar.....	479
V. Blockchain.....	480
1. Genel Olarak Blockchain Teknolojisi	480
2. Veri Koruma Hukuku Açısından Değerlendirme.....	481
§ 17. Ticari Verilerin (Sırların) Korunması.....	482
I. Ticari Sır Tanımı	482
II. Türk Hukukunda Ticari Sırların Korunması	488
III. GVKT Açısından Ticari Sırların Korunması.....	490
IV. Veri Olarak Ticari Sırlar	500
1. Karma Tipli Verilerin Korunması.....	501
a. Ticari Verilerin İfşası	501
b. Ticari Verilerin Silinmesi veya Yok Edilmesi	501
c. Ticari Verilerde Bilgi İsteme Hakkı ve Veri Taşınabilirliği	503
2. Tamamen Kişisel Veriler Üzerine Kurulan Ticari Sırlar	508
V. Sonuç.....	511

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERİ PİYASALARI HUKUKU

§ 1. Avrupa Sağlık Veri Alanı ve Sağlık Verileri.....	513
I. Veri Hukukunda Sağlık Verilerinin Özel Statüsü.....	515
1. Sağlık Verisinin Hukuki Niteliği ve Hassasiyeti	515
a. Özel Nitelikli Kişisel Veri Statüsü	515
b. Kişilik Hakkı ve Bilgisel Kaderini Tayin Hakkı.....	516
c. Sağlık Verisi Kavramının Sınırları ve Teknolojik Gelişmeler	518
d. Temel Risk: Ayrımcılık ve Sosyal Dışlanma	519

2. Hak ve Menfaatlerin Çatışması: Birey Sağlığı ve Toplum Sağlığı Dikotomisi.....	520
a. Kişisel Verilerin Korunması Hakkı, Bilimsel Araştırma Özgürlüğü ve Kamu Sağlığı Menfaatlerinin Dengelenmesi.....	521
b. Yapay Zekâ Destekli Teşhis ve Kişiselleştirilmiş Tıbbın Yüksek Kaliteli Veriye Bağımlılığı.....	523
c. Parçalanmış Yapıdan Bütünleşmeye: AB Veri Stratejisi ve Sektörel Bir Lex Specialis Olarak ASVAT ..	524
II. Avrupa Sağlık Veri Alanı'nın Normatif Çerçevesi.....	525
1. Hukuki Gelişim, Amaç ve Kapsam.....	525
a. Tüzük Teklifinden Nihai Metne Giden Süreçteki Temel Tartışmalar	525
b. Tüzüğün Temel Amaçları: Sağlık Hizmeti Sunumunun İyileştirilmesi ve Veri Odaklı İnovasyon...	527
c. “Birincil Kullanım” ve “İkincil Kullanım” Paradigmalarının Tanımlanması	528
2. Temel Kavramlar ve Yeni Kurumsal Yapılar	529
a. Elektronik Sağlık Verisi Kavramının Geniş Yorumu.....	529
b. “Sağlık Verisi Erişim Kurumları” (Health Data Access Bodies – HDAB’ler) ve Görevleri	531
c. Merkezi Altyapı Olarak HealthData@EU Platformu....	533
III. Birincil Kullanım: Bireyin Sağlık Verilerine Erişimi ve Kontrolü	534
1. Bireyin Dijital Sağlık Verilerine Erişim Hakkı.....	535
a. GVKT m. 15’ten ASVAT’a: Genişletilmiş Erişim Hakkı	535
b. Elektronik Sağlık Kaydı (EHR) Sistemlerine İlişkin Zorunluluklar ve Avrupa EHR Değişim Formatı (EEHRxF).....	537
c. Sınır Ötesi Veri Değişimi: MyHealth@EU Altyapısı ve Ulusal İletişim Noktaları	538
2. Veri Taşınabilirliği ve Wellness Uygulamaları	540

a.	GVKT m. 20'den ASVAT'a: Genişletilmiş Veri Taşınabilirliği	540
b.	Wellness Uygulamaları ve Giyilebilir Cihazların Entegrasyonu	542
IV.	İkincil Kullanım: Araştırma, İnovasyon ve Kamu Politikası	543
1.	İzin Verilebilir Amaçlar ve Yasaklanan Kullanımlar	543
a.	İzin Verilebilir Amaçların Pozitif Listesi.....	543
b.	Yasaklanan Kullanımlar: Ayrımcılık, Reklam ve Ticari Amaçlar	545
2.	Veri İzni Sistemi ve HDABs'lerin Rolü	547
a.	Veri İzni (Data Permit) Başvuru Süreci.....	547
b.	Güvenli İşleme Ortamları (Secure Processing Environments - SPE).....	549
3.	İtiraz Hakkı ve Rıza Mekanizması: Opt-Out Sisteminin Eleřtirisi	551
a.	GVKT'den Sapma: Opt-Out Yaklaşımı ve Dogmatik Gerekçelendirmesi.....	551
b.	İtiraz (Opt-out) Hakkının Kapsamı ve Sınırları	552
V.	Veri Güvenliği, Anonimleřtirme ve Yeniden Tanımlama Riski .	554
1.	Takma Ad Kullanma ve Anonimleřtirme Kavramlarının Ayrımı	555
a.	GVKT'de Takma Ad Kullanma (Pseudonymisation) Kavramı.....	555
b.	Anonimleřtirme (Anonymisation) ve Geri Döndürülemezlik Kriteri.....	556
c.	ASVAT'ta Anonimleřtirme Gereklikleri ve Teknikler	557
2.	Yeniden Tanımlama Riski.....	558
a.	Massachusetts GIC Vakası: Hastane Kayıtlarından Valinin Kimlięine	558
b.	Avustralya MBS/PBS Veri Seti: Sağlık Hizmeti Kullanımından Kimlięe.....	559

c. Genomik Veriler ve Klinik Araştırmalarda Yeniden Tanımlama Riski.....	560
VI. Yapay Zekâ, Algoritmik Karar Alma ve ASVAT ile AI Act İlişkisi	561
1. Yapay Zekâ Sistemlerinin Sağlık Verilerine İhtiyacı ve Veri Kalitesi Sorunu.....	561
2. AI Act ve ASVAT'ın Kesişimi: Yüksek Riskli YZ Sistemleri.....	562
a. AI Act'te Sağlık Alanındaki YZ Sistemlerinin “Yüksek Riskli” Olarak Sınıflandırılması.....	562
b. AI Act m. 10: Veri Yönetişimi Gereklikleri ve ASVAT ile Uyum	563
c. Algoritmik Şeffaflık ve Açıklanabilirlik: “Kara Kutu” Sorunu.....	565
VII. Türk Hukuku ile Mukayeseli Değerlendirme ve De Lege Feranda Öneriler.....	566
1. Türk Hukukunda Mevcut Durum: KVKK ve e-Nabız Sistemi	567
a. KVKK'nın Sağlık Verileri Bağlamındaki Sınırlamaları... ..	567
b. e-Nabız Sistemi: Mevcut Durum, Potansiyel ve Sınırlamalar	568
2. ASVAT ile Türk Hukuku Arasındaki Temel Farklılıklar	569
3. De Lege Feranda Öneriler: Türk Hukukunun ASVAT ile Uyumlaştırılması	571
a. Sağlık Verilerine Özgü Sektörel Düzenleme İhtiyacı.....	571
b. e-Nabız Sisteminin ASVAT Standartlarına Göre Güncellenmesi.....	573
c. AB ile Sınır Ötesi Veri Akışı ve Yeterlilik Kararı Beklentisi	574
§2. AB Yapay Zekâ Yasası ve Veri Yönetişimi	577
I. Genel Açıklamalar	577
1. Birlik Hukukunda Ürün Güvenliğine İlişkin Yaklaşım.....	578
II. Uygulama Alanı.....	581

1. Konu Bakımından.....	581
2. Yer ve Kişi Bakımından	582
III. Risk Kategorisine Göre Sınıflandırma.....	583
1. Bütünüyle Yasaklanan Yapay Zekâ Sistemleri	584
2. Yüksek Risk Teşkil Eden Yapay Zekâ Sistemleri.....	587
3. Diğer Kategoriler	589
IV. Veri Yönetişi.....	589
1. Veri Tanımları	589
2. Yüksek Riskli Yapay Zekâ Sistemlerinde Veri Yönetişi	590
a. Eğitim, Doğrulama ve Test Veri Setlerine İlişkin Düzenlemeler.....	592
b. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	594
§3. Elektronik Ticaret.....	595
I. Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Kapsamında Veri Yönetişi	596
1. Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılarının Veri Taşıma Hakkı	596
2. Veri Taşıma Hakkına Uyumun Denetimi, Yaptırımı.....	602
II. Digital Services Act Kapsamında Veri Yönetişi	602
III. Digital Markets Act Kapsamında Veri Yönetişi.....	604
1. DMA Art. 5 f. 2: Kişisel Verilerin Birleştirilmesi Yasağı.....	605
2. Nihai Kullanıcı Lehine Veriye Erişim Sağlama Yükümlülüğü (DMA Art. 6 f. 9)	606
3. Ticari Kullanıcı Lehine Veriye Erişim Sağlama Yükümlülüğü (DMA Art. 6 f. 10)	607
IV. Kişisel Verilerin Korunması.....	607
§4. Elektronik Haberleşme	614
I. Veri Türleri ve Tanımları.....	615
II. Kişisel Verilerin Korunması.....	616
1. Genel İlkeler ve Kişisel Veri İşleme Şartları.....	616
2. Güvenlik Önlemleri.....	619

3. Trafik ve Konum Verilerinin İşlenmesine Mahsus Düzenlemeler.....	620
III. Veri Yönetişimi	621
§ 5. 5651 sayılı Kanun	623
I. Platform-to-Business Regulation (P2B) Kapsamında Veri Yönetişimi.....	626
1. P2B Tüzüğü'nün Uygulama Alanı ve Diğer Düzenlemelerle İlişkisi	627
2. P2B Tüzüğü Kapsamında Veri Erişimi ve Şeffaflık Yükümlölükleri	628
3. Usüli Adalet ve İhtilaflara Çözüm Mekanizmaları	631
4. P2B Tüzüğü ve Türk Hukuku ile Karşılaştırma	632
5. P2B Tüzüğü'nün Etkin Uygulanması ve Yaptırımlar	633
§ 6. Siber Güvenlik Kanunu ve Veri	634
KAYNAKÇA.....	637